

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai székűlő:	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Fél évre . . . 7 „	Fél évre . . . 7 „
Fél évre . . . 6 „	Negyed évre . . . 3.50	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1.20
Negyed évre . . . 3 „			
Egy óra . . . 1 „			

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyilttár sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

✉ Kéziratokat vissza nem küldünk.

Játék a katolikus autonómiával.

Arad, márczius 4.

Azt beszéljük, hogy a szabadelvűpárt körében aláírásokat gyűjtenek egy oly szerű indítvány érdekében, mely a kormányt a katolikus autonómia kezdeményezésére presszionálná. Többször utaltunk itt azon tagadhatatlan körülményre, hogy a kormánypártban, éppen úgy mint a 48-as és a függetlenségi pártban, meg vannak a cselszöves nagy mesterének, Apponyinak a szövetségesei. És az a nevezetes, hogy a szabadelvűpártban éppen nem azok közül valók ez adeptusok, kik miként a pap Tódor, vagy a katolikus Csáky Kálmán gr., vagy Pongrácz, állásuk vagy vallási meggyőződésük alapján idegenkednek a kormány egyházpolitikájától, hanem az Atzél Béla gárdájához tartozó frondörök, ugyanazok, kik a mandatumától eleső vezérüknek részvét-bankettet rendeznek.

A katolikus autonómia rendeltetéséről, mint fegyverről, az Apponyi-párt arzenáljában már megemlékeztünk e tárgyról irt utóbbi cikkünkben, s jeleztük, hogy Polonyi fellepése a fővárosi törvényhatóság emlékezetes közgyűlésén, a Polonyi által Eötvös-pártvezér ellen indított mozgalom a függetlenségi párt kebelén belül, nemkülönben a B. H. izgatása és polemiája az Egyetértés-sel mind arra mutat, hogy egységes és tervszerű azon taktika, melynek célja a kath. autonómia címén fölvetett képtelenség kezdeményezését a kormányra ráerőszakolni, hogy a kormánynak a vezetett ügy révén egy bajával és kudarcával több legyen, hogy az egyházpolitikai kérdések tiszta céljai komplikáltassanak és zavarossá tétessenek, hogy a katolikus ellenzéknek mód és alkalom nyujtassék a kormányt a valláspolitikai terén állandóul támadhatni, anélkül, hogy a klerikális reakció gyanuját vonja magára, mi elkerülhetlen volna, ha akciójával tisztán a vallásszabadság és kötelező polgári házasság ellenzésének okából kötne a kormányba.

Mily képtelenség követelni a felekezetenküli állam kormányától, hogy záros határidő alatt kezdeményezze a terjesztésbe a képviselőházhoz javaslatokat az autonómia szervezéséről és hatáskörére nézve, midőn a sokkal illetékesebb kath. főpapi gyűlések ezeket ugyanezt már teendőinek programjába fölvetette, mily áttetszőleg otromba rosszhiszeműség a kormánytól követelni, hogy záros határidő alatt készüljön el e javaslatával, midőn a magyarországi katolikus egyház a 23 év óta fölvetett és függőben levő kérdés iránt annyira nincs önmagával sem tisztában, hogy a most ülésező püspöki kon-

ferencia ezen kérdésnek csak alapelvei iránt leendő megállapodásait is bizonytalan időkire volt kénytelen elhagyni.

Tehát a kormány vegye ki a püspökök kezéből az autonómia előkészítését? Tehát a kormány jöjjön pár hét alatt ezertéle bokros teendő között rá a kör négyeszigítéséhez hasonló természetű probléma megoldásának nyitására, ugyanakkor, mikor a világi és egyházi katolikuság maga 23 év óta nem jött rá?

„O beata simplicitas! Mily együgyűség a ravaszságban! mily naivitás a rosszhiszeműségben! Csapják meg az Apponyi-konyha szakácsát, a ki ily kontár módon főzi a nép számára a maszlagot!

Tisztában is van már a józan közvélemény pártkülönbség nélkül azon lelketlen játék céljai iránt, melyet a »nemzeti« párt üz komoly időben, komoly kérdések fölött. Ez alkalommal csak az »Egyetértés« és az Apponyista klerikális »Budapesti Hirlap« közötti kontroverziára utalunk, a midőn is a többi közt páratlan gonoszszággal így agyarkodik a függetlenségi párt valóban hazafias és szabadelvű — tehát az Apponyiakkal szövetségben nem álló tagjai ellen:

„Mi egész tisztelettel kételkedni bátorodunk, hogy a függetlenségi párt olyan készségesen segítségére legyen a kormánynak a katolikus autonómia kényelmetlen kérdése alól való kibuvásban.»

A maga teljes förtelmes meztelenségében tűnik ki e pár sorból, hogy az Apponyi-párt valósággal csupán csak azért követeli a kormánytól, hogy a kath. autonómiát kezdeményezze, hogy kelepczébe kerítse és dühös azokra, a kik segítségére lehetnének, hogy kibuvhasson e kelepczéből.

Hogy az »Egyetértés« tisztában van az iránt, hogy kikkel akadt dolga, azt válaszában igazolja, melyet a fentebbi támadásra adott. Aláhuzva hangsúlyozza a függetlenségi párt közlönye, hogy az ő pártja »a valódi magyar nemzeti politikát követeli, de nem játszik belpolitikai elveivel se a kormányrajutás, sem a reakciópárt erősítése kedvéért.« Épen oly találó a bejezés:

A »Budapesti Hirlap« minduntalan a »nemzeti« politikát emlegeti is minduntalan az ellen vét szemlátomást. Ugy látszik, közel az idő, a mikor valahára az ő »nemzeti párt«-jának és »nemzeti politiká«-jának szemé közé kell néznünk komolyan és világosan.

Ezt mondja Apponyiról és politikájáról a függetlenségi párt közlönye. Aláírjuk.

Belföld.

Minisztortanács.

Minisztortanács volt délután a kormányelnökségi palotában. A minisztortanács, képviselői körökben elterjedt hír szerint, első sorban azon nyilatkozatokkal foglalkozott, melyeknek a kabinet részéről való megtevését esetleg szükségessé fogja tenni az egyházpolitikai kérdések bevonása a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének képviselőházi tárgyalásába.

A nagy munka előtt.

A képviselőház hétfői ülésében kezdi meg a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Ezt megelőzőleg vasárnap esti hetedfél órakor a szabadelvűpárt értekezletén kerül tanácskozás alá a tárca költségvetése. A pártkörben tegnap kezdtek meg az aláírását egy indítványnak, mely ezen az értekezleten elő fog terjesztetni s mint már említettük, arra hívja fel a kormányt, hogy a kath. autonómiát szervező kongresszus összehívására szükséges intézkedéseket egy év alatt tegye meg.

A képviselőház ülése.

— Az »Aradi Közlöny« eredeti tudósítása —

— márczius 4.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schóber Ernő, Josipovich Géza, Horváth Adám.

A kormány részéről jelen vannak: Werkerle Sándor miniszterelnök, Bethlen András gr., Josipovich Imre, Csáky Albin gr.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Flügger Károly egészségi szempontból 4 heti szabadságot kér. — Megadták.

Bemutatja a beérkezett kérvényeket. — Kiadják az illető bizottságoknak.

Fittsch József bemutatja a zárszámadási bizottság jelentését. — Annak idején napirendre tűzik.

Szlicsa István interpellációt jelentett be Eperjes község pusztulása ügyében. — Az interpelláció az ülés végére marad.

Következett

a képviselők illetményeinek

tárgyalása.

Polonyi Géza Kemény b. indítványa ellenében foglal állást, mert szerinte a képviselői mandátum csakugyan összeférhetlen olyan adósságokkal, amelyeket valaki nem fizethet. Az összeférhetlenségi szabályzat egészen helyes, mert védi a képviselői méltóságot s ezért ez továbbra is fenntartandó. A házszabályok szigorúak ugyan, de minden szigorúságuk dacára még nem volt rá eset, hogy azt alkalmazták volna, mert az illető bizottság mindig módot nyujt az eset rendezésére. Ha egyáltalán orvosolni akarják ezt a kérdést, akkor inkább mondják ki, hogy a képviselői tiszteletdíj lefoglalhatatlan. (Helyeslés balfelől.) Ajánlja, hogy utasítsák az indítványt a bizottsághoz.

Tisza Kálmán a maga részéről elfogadja a Kemény indítványát. Igazat ad Polonyinak bizonyos tekintetben, de viszont a gyakorlat azt igazolja, hogy bizonyos körülmények között könnyebb egy törvény egyetlen diszocióját megváltoztatni. Tegnap a minimumról beszél-

tek s azt mondták, hogy ez az, a minimum, amire szüksége van a képviselőnek. Miért állapítanak meg újabb minimumot. Abhoz nem járulhat hozzá, hogy le ne foglalhassák a képviselő fizetését. Eppen azért fogadja el Kemény b. indítványát, mert nem találja helyesnek, hogy az uzsorások zaklatásának legyen kitéve a képviselő. Pártolja Kemény b. indítványát. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Remete Géza méltányolni tudja Kemény br. indítványát, de nem fogadja el, hanem csatlakozik Polonyi álláspontjához.

Mérey Lajos pártolja Kemény br. indítványát és ez elfogadható ép úgy incidentaliter, mint hogy az ellenkező összeférhetlenségi határozat is incidentaliter mondatott ki. Igazat ad Tiszának, hogy sokkal veszedelmesebb, ha a képviselők az uzsorásokkal kijátszák a törvényt. Ott a miniszter, az államtitkár; állásokat megtartják, ha fizetésüket le is foglalják. Kéri Kemény indítványának eldöntését. (Helyeslés.)

Péchy Tamás elfogadja Kemény indítványát, mert tényleg sok visszaéléssel játszó ki ezt a törvényt. Más esetekben pedig bírák és ügyvédek úgy össze bonyolítják a kérdést, hogy csekély összeg miatt sokszor másfél évig sem vehető fel a képviselői fizetés. Ajánlja Kemény módosítványának elfogadását. (Helyeslés.)

Károlyi Gábor gróf abban a kivételes helyzetben van, hogy Tisza Kálmánnal egyetért. De kénytelen vele, mert Tisza Kálmánnak igaza van. Szóló még tovább szeretne menni, s azt kéri, hogy a képviselői tiszteletdíjat, már csak tiszteletdíj voltánál fogva is, ne foglalhassák le. (Helyeslések.)

Hegedüs Sándor kéri, hogy mindkét indítványt a jogügyi bizottsághoz utasítsák.

Helffy Ignác ajánlatosnak tartaná, hogy a pénzügyi bizottsághoz is utasítsák az indítványokat.

Komjáthy Béla azt tartja, hogy miután a ház Kemény br. indítványának amugy is kilátása van az elfogadásra, felesleges az indítványoknak a bizottsághoz utasítása.

Kovács József és Péchy Tamás az összeférhetlenségi bizottság eljárása fölött vitakoztak.

Neményi Ambrus előadó az indítványnak bizottsághoz való utasítását kéri.

A vitát bezárták s megejtették a szavazást. Azt határozták, hogy Károlyi Gábor gr. indítványát kiadják a jogügyi bizottságnak, Kemény János bárót pedig elfogadják. A többi indítványt elejtették.

Az 5. §-nál

Simonfay János azt indítványozza, hogy e §. helyett új szakaszt iktassanak, melynek értelmében a képviselő nem volna többé kinevezhető semmi kormánytól függő állásra sem. Így meg lenne óva a képviselői függetlenség nemcsak lefelé, de fölfelé is.

Wekerle Sándor miniszterelnök az indítvány mellőzését kéri. Az még hagyján, hogy a tiszteletdíjjal összefüggésben lévő kérdéseket hoznak itt kapcsolatban, de az már helytelen, hogy ezzel össze nem tartozó kérdéseket tár-

galyanak. Különbözn több fontos okok is ellene szólnak az indítványoknak. Kéri annak mellőzését. (Helyeslés.)

Simonfay János az indítványát kommentálja.

Horánszky Nándor tényleg organikus összefüggésben látja az indítványt az inkompatibilitási törvénnyel s így nem is tárgyalható az. Az indítványt mellőzni kívánja, ellenben, ha valakinek kifogása van az önkormányzati törvény ellen, az egész törvényre nézve álljon elő javaslattal. (Helyeslés.)

Pázmándy Dénes csatlakozik Horánszky Nándor és Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentéséhez. (Helyeslés.)

A ház a szakaszt eredeti szövegével fogadta el s ezzel véget ért a javaslatnak tárgyalása.

Öt perc szünet volt, mely után következett

az indemnity

tárgyalása.

Hegedüs Sándor előadó indokolja, hogy miért van erre az indemnityre szüksége a kormánynak? A fontos tárgyak akadályozták a költségvetés letárgyalását s azért kell az indemnity, amely természetesen hatályát veszti, amint a költségvetést letárgyalják. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Helffy Ignác a maga és pártja nevében kijelenti, hogy az indemnityt nem fogadja el, mert nincs bizalommal a kormány iránt. Erre a bizalmatlanságra okul szolgál ez az indemnity is. Nálunk évről évre csupa indemnityvel kormányoznak. Ez nem járja. Hiába vádolják az ellenzékét ezért, mondván, hogy ha kevesebbet beszélnének, hamarabb elkészülnék a rendes költségvetéssel. Hát a parlament azért parlament, hogy parlírozzanak benne. Továbbá éppen a költségvetés való arra, hogy a kormánynak irányt is jelöljön a parlament, hogy igyekezzen a kormány a nemzeti aspirációkat érvényesíteni. Bizalmatlan a kormány iránt azért is, mert az egyházpolitikai kérdésekben nem olyan az eljárása, aminőnek lennie kellene. Nem járul a javaslathoz. (Helyeslés balfelől.)

Horánszky Nándor szintén nem fogadja el a törvényjavaslatot s teljesen csatlakozik előtte szóló fejtegetéséhez. Az a bizalmatlanság, a melyet a költségvetés tárgyalásakor elmondott, most is meg van, sőt fokozódott. A sok indemnityi beterjesztése már magában véve is beteges állapotra mutat. S ha valaki azt hiszi, hogy e bajnak oka a ház technikai rendszerében rejlik, az téved. A baj nem technikai, annak oka mélyebben rejlik, e baj politikai. Hiába törekszünk mi arra, hogy a parlament működése sikeresebb legyen, ha a rendszer meg nem változik. Politikai eszméknek kell az összeköttetést megteremteni s akkor nem lesz szükség házsabálymódosításokra. Hiu volna a támadás, ha a kormány politikájának erkölcsi tartalma volna. A politika súlyosodott, a mióta az új kormány vezető az ország ügyeit. Utalhat a zürzavaros állapotokra, a melyek közéletünket jellemzik. Itt van a nemzetiségi kérdés s nem tudja elvi-

selni, hogy ezt a kormány tétlenül nézi. Itt van a vallásügyi kérdés, mely a konfesszióknak összekavarodását idézte elő. Azt látjuk, hogy ezt a kérdést nem az irányadó faktorok, nem a törvényhozás, hanem a kívül álló elemek kezdik. Nem hagyhatja említés nélkül, hogy az utóbbi időben a korona és a nemzet közt bizonyos elhidegülés állott be. Ha a kormány nem törekszik arra, hogy a népből az eziránt való hitet eloszlassa, a korona és a nemzet érdeke ellen cselekszik, ugyanígy állunk a reformokkal. Ha az adóreformról, ha a közegészségügyről, ha az általános anyakönyvek életbeléptetéséről van szó, a miniszterelnök előáll azzal, hogy mindazon reformokat meg fogja valósítani, amit adig nem lehet, míg a közigazgatás reformálva nem lesz. A reformokat meg lehet valósítani a közigazgatás reformja előtt, mert a közigazgatási tisztviselőkkel ma úgy rendelkeznek, hogyha a közigazgatási reform után is úgy rendelkeznének, e reformot soha meg nem szavazná. Nem fogadja el a javaslatot.

Komjáthy Béla: A kormány iránt különösen közjogi tekintetből bizalommal nem viselkedik. Pusztán annak kijelentésére szorítkozik, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Péchy Tamás: Önkénytelenül lép előtérbe az az eszme, hogy helyesen van-e vezetve az ország ügye s vajjon nem beteg állapotnak tulajdonítható-e a baj. Azt tartja, hogy igenis a beteg állapotnak. Három szempont az, a melyet fejtegetni akar s a mely őt a kormánnytól elválasztja. Első a közszociális kérdés, a második az egyházpolitika, a harmadik a polgári szabadság. Megvallhatja, hogy annak idején keveselte a 67-iki kiegyezést, mert tudta, hogy e kiegyezésből maguk a nemzet fia fognak engedni. Szóló a 67-ik alapon áll.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1893. évi március hó 8-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaboknak.

11. A tisztii ügyszesség jelentése Wechsler Józseffel olaj és gyertya;

12. u. az R ó t h testvérekkel papír;

13. u. az G y u l a i Istvánnal nyomtatványok;

14. u. az I n k e y Emillel faanyagok;

15. u. az N a g y Farkassal petroleum szállítására nézve;

16. u. az K o t s i s Lajossal a szegényekháznál teljesítendő föld-, köműves-, cserapező és kőfaragó munkákra nézve kötött szerződések jóváhagyása iránt.

17. A K ö l c s e y e g y l e t köszönő átirata a szabadságharczi ereklyetárgyak muzeuma érdekében a város közönsége által hozott áldozatokért.

18. F a r k a s Gyula és J a n k o v i t s

T Á R C Z A

— Március 5. —

A h é t r ő l.

— Krónika versben. —

Háborg a víz, az áradat,
Hab habra kelve lázong,
S a parton már-már átszalad,
Hisz' senki sem vigyáz ott.

Egy percz, s a város elveszett,
A házak romba dülve.
S mindenki megful (mert muszáj),
Ha nem ladikba ül be.

A jég zuhogva rostokol,
Félelmetes a fránya,
A templomot, s az iskolát
Csak egy egymásra hanyja.

Vész, jajgatás mindenfelé,
Akár a bibliába'
Pacskázni vízzel nem lehet
Akárhogy is hiába'!

A kormány már intézkedett,
— No de ez nem nagy ujság, —
Három nap óta a lapok
Egyhangulag ezt fújták.

Papíron volt is árvizünk
De mekkora, de mily nagy!
— Reporter ur! az ügyletért
Többé fél éjt ne izzadj.

S ha hallod is, hogy vész vagyion,
Fogd fékre röpke tollad,
S a nagy szenzáció helyett
A v a l ó s á g o t hozd!

Sör mellett hogy ha dolgozol,
S ezenközben el a z o l,
Ne átszad el az olvasót,
Asért, mert hirre vágyol.

Lásd itt a hir, tekints ide,
Három jutalmazandó;
Közülük a jó publikum
Vaj' kit jutalmazand, oh!?

Az egyiknek sok is jutott
— Ambár megérdemelte, —
A másiknak meg s e m m i s e m,
Bár az sem áll megette.

Itten csak egy dolog zicher,
De ez valóban az, lám,
Direktor ur beszél valót:
„Ma jól ütött be kasszám!”

S így látni, hogy jutalmazott
Csak egy van; a — d i r e k t o r.
S csoda-e, ha szegény színész
Ilymód fakad ki ekkor:

„Maradj magadnak büszke ur,
Nincs kedvem játszani nékem,
Próbáld meg, s így nyerd tuzokot
Soványka, kis verében.”

Lám így születnek intrigák
Bár öntudatlanul is, — — —
De hallgatás, nézzük mi van
A Rubikonon túl is.

Alakulnak új egyletek
Im itt az a g g l e g é n y e k,
Nem — monolog, az szent igaz,
De beillik regénynek.

Egylet — vagy háromszáz tagu,
Csupa Lőrincz, meg Jóska,
Célja már szentesítve van;
— Vadászni az anyósa!

S a legszebb az egészben az,
Hogy ők mind a g g l e g é n y e k,
S a legvénebb most tölti be
A h u s z - h u s z o n ő t é v e t!

György kérvénye, földhaszonbérlet átruházása iránt.

19. A nagymélt. belügyminiszterium intézkvénye a marhavágás, husvizsgálat s a közvágóhid használatára alkotott szabályrendelet tárgyában.

20. A tanács jelentése a M o s k o v i t z Izidor által birt színházépületi lakás bérbeadása iránt.

21. U. az 400 köbméterű tűzifának utólagosan történt megrendeléséről.

22. Mészáros Mária és Petrán György kérvénye földhaszonbérlet átruházása iránt.

23. A gazdasági szék jelentése a kisköruti üres telkek eladása iránt tartott árverések eredményéről.

24. A tanács jelentése a Fa-utca szabályozása ügyében.

25. A gazdasági szék jelentése a Felső-Marosparti falerakóhelyek egy része bérletének meghosszabbítása iránt.

26. A tanács jelentése az utcai petróleumlámpák világításának házilag való eszközlése tárgyában.

27. U. az a Pálfy Ede által hasznabírelt libás dűlőbéli-földek újabb bérbeadása tárgyában.

28. A magyar kereskedelemügyi m. k. miniszteriumnak körrendelete az állami hivatalnokok, törvényhatósági tisztviselők, néptanítók és lelkészek által illetményeik után 1891 és 1892. évben befizetett utadó visszafizetése után.

29. A tanács jelentése Pók Károly városi fogalmazónak és Gruber Gyula volt mezőbiztosnak nyugdíjazása iránti kérvényére.

30. A polgármester előterjesztése az adóügyi osztálynál rendszeresített fogalmazói állás megszüntetése és egy számtisztői állás rendszeresítése iránt.

31. Gily Ede városi fogalmazó kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

32. A tanács jelentése Panyi Ferenc által emelt új épület községi adómentességének engedélyzése iránt.

33. Arad szab. kir. város iskolaszékének Roboz József siketnéma-iskolai igazgatótanítónak külföldön teendő tanulmányutjára 100 forint utazási költség megszavazása iránt.

34. A tanács jelentése Steinitzer Jenny, a polgári leányiskolához szolgáltatással beosztott állami tanítónőnek az állami köteleklőből való elbocsátása s a polgári leányiskolai tanítónők sorába való felvételének engedélyzése s az általa jelenleg élvezett 860 frt évi fizetésének állandó állami segélyként való biztosítása iránt.

35. U. az a Baross-parknak légszesszel való világításra berendezése iránt.

36. U. az az uttelepítvényi Part-utca vonala azon részének, mely a Nagyváradi-uttól a Szőlő-utcaig terjed — szabályozása iránt.

Aradon, 1893. március 4-én.

Kiadta:
Institóris Kálmán,
főjegyző.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 764.0 mm., délután 2 órakor 764.8 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 2.9, délután 2 órakor C° + 7.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 6, délután 2 órakor E. 5. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 11 milliméter.

Vizjelzés.

1893. évi március hó 4-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás és jégvastagság.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás centiméterekben	Jégvastagság
Branycska . . .	+ 2°	borult	+ 158	—
Soborsin . . .	0			—
Radna	0			—
Arad	+ 4°	felhős	+ 86	—
Makó	+ 4°	felhős	+ 170	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. március 4.

A m. kir. folyammérésük hivatal.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 5. —

Derült. — Száraz. — Éjjel fagy.

A szép Nádia Aradon.

— A legközelebbi hangverseny. —

Ki az a szép Nádia?

Sokan láttak már — persze apáink közül — anno 48-ban muszka embert, de a szép muszka leány ritka látvány Magyarországon.

Még az olyan szép muszka leány is, mint a szép Szlavienzkij Dagrenjeff Nádia, kit az aradi közönség már látásból és énekéből is ismer.

Dagrenjeff Nádia nemcsak jeles művész, de érdekes leány is.

Mint művésznőt, annak idején, midőn atyja daltársulatával végig járta Európa nagyobb városait, a kritika feltétlenül elismerte és dicsőítette; nemcsak őt, de a daltársulatot magát is.

Már akkor feltűnt, hogy ez a leány csoda szépségű, valódi muszka race, kinek lábait elé rakták hódolatukat Európa legelső gavallérai.

Az öreg Szlavienzkij Dagrenjeff azonban Árgus szemekkel őrködött Nádia felett és távol tartott tőle minden — merészebb udvarlót.

Hanem Nádia nemcsak szép, de — okos is volt, mely két erény együtt véve ritka ugyan, de — mégis előfordul.

Nos, Nádiánál meg volt mind a kettő.

És míg a papa a külső támadók ellen védelmi politikát üzött, a belső veszélyt észre sem vette.

A szép Nádia szívét a társulat daliás tenoristája lopta el, melylyel azonban nem elégedett meg, mert neki az egész Nádia bírása kellett.

Egy szép napon aztán, ha jól emlékszem, Pécssett, a szép Nádia bucsut mondott, nem az apjának, hanem a — kapufélfának és ugyan-

akkor úgy mondták, hogy a tenorista sem lépett fel többé Dagrenjeff ur társaságában.

Ez az eset aztán élénk megbeszélés tárgyát képezte az európai sajtóban, még csak ismét hirtel nem jött Nádiának.

Ő áll élén egy orosz daltársulatnak, mely hangversenyezve és diadallal járja be Európa nagyobb városait.

Ez a daltársulat, élén a szép Nádiával, jön el hangversenyezni március 12-én Aradra.

Mindenesetre érdekes lesz összehasonlítani az akkori és mai Nádiát.

Bizonyosan nem feledé még el a „Ritka buza, ritka árpa” és a „Buzza között” kezdetű magyar nótákat, melyeket magas szoprán hangján olyan szépen énekelt.

Ugy mondják, hogy ő előre több, mint apja volt.

Társulatában nincsenek nőtagok, csak férfi- és gyermek-tagok.

Ami természetes is, ha meggondoljuk, hogy a társulatnak ma is legtehetségesebb és lefesebb tagja a — tenorista.

Ez a társulat ép oly kitűnő, mint az atyjáé. Programja ugyanazokból a szláv dalokból áll, melyek három év előtt annyira tetszettek mindenütt, a hol az öreg Szlavienzkij társulata megfordult. A társulat 26 tagból áll; hölgy — mint irtak — csak egyetlenegy van a társulatnál: a szép Nádia, továbbá 13 férfi és 12 nő. A hangverseny programja a következő:

I. s z a k a s z: 1. A kalngai kapunál, nemzeti dal, rendezi Szlavienzkij Nádia. 2. A fekete szemű fiatal ember, tánczene. 3. Az aratonő, mезeи nота (Szlavienzkij Nádia szólójával.) 4. Wauja dala, vig nóta, variációkkal (Szlavienzkij Nádia szólójával.) 5. Az éjjeli ör, dal, rendezi Warotnikoff. 6. A füvecském, szomorú nemzeti dal (Szlavienzkij Nádia szólójával.) 7. Ah, te széles utcám. Tánczene. (Szlavienzkij Nádia szólójával.)

II. s z a k a s z: 1. Dal és kőrtánc Dargomigszky „Rassalka” cz. operájából. 2. Édesen csattogott a pacsirta kertemben, régi dal Warlanofftól (Szlavienzkij Nádia szólójával). 3. Kedves babám, it bojárok jönnek; vig dal Dargomigszkytól. 4. Elrejttem gyűrűmet, régi, rejtélyes dal. 5. A kapunk előtt, kőrtánc. 6. Anyáskám, könyörölj rajtam, régi, kesergő nóta Gourileff-től (Szlavienzkij Nádia szólójával). Ejj Ouchnem, dal. Az első és második szakasz közt két egyházi kardalt adnak elő.

Azt említjük még fel, hogy a „Fehér Kereszt”-ben lefolyó érdekes hangverseny nagy plakátja ma már a falakon lesz olvasható. Helyárak: Támlásszék 3 frt, zártszék 2 frt, álló hely 1 frt, deákjegy 50 kr. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és a hangverseny napján a pénztárnál. Kezdeté 5, vége 7 óra után.

H I R E K.

Március 5. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Őszéb. — Protestáns naptár: Őszéb. — Görög-keleti naptár (február 21.): Timót. — A nap két 6 óra 34 perczkor, nyug-szik 6 óra 50 perczkor.

Március 6. Hétfő. Róm. kath. naptár: Frigyes. — Protestáns naptár: Frigyes. — Görög-keleti naptár (február 22.): Nikita.

Paradicsomba menne mind,
Oly ártatlan a lelke,
S még ők viselnek háborut
A gyöngye női nemre!

„Paradicsom.” Igaz is a!
Nem is beszéltem róla,
Pedig e nélkül rimtelen
Volna a heti nóta.

Babérra vágyott, s azt kapott
Karmesterünk, a Barona,
Bár minden szerző ily derék
Teljes sikert aratna.

De hát egyszerre nem lehet
Mindent elérni nem biz,
— Hiszen meghalt sok háziúr,
És összeomlott Memphis!

Kozák Manó.

Az aradi ó-vár.

Irtá: Szondy Béla.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Aradváros Capitoliumáról írok, melynek a helyén ma a marhavásártér van. Nem tesz semmit, első a haszon; a római fórum is

tehn-vásár volt 50 év előtt, miért ne lehetne az aradi is még 50 esztendeig.

Az ó-vár volt a török alól való felszabadulás után Arad forgalmának központja, a főhatóságok székhelye: Arad előkelő városrésze. A vár főkapuja a mostani Boczkó-utca felé nyílt, onnan lehetett azon előműveken keresztül, melyeket valószínűleg Savoyai Eugén építtetett a vár elé, a vár hidjához jutni. A Rákóczi-korban még e hidon jártak a várba, később töltést emeltek s ez vezetett a kapuhoz. A kapuk maguk téglából voltak, míg a vár falait felhányt s tömörített föld alkotta.

A főkapun belől kezdődött a vár főutcája, mely a vár piaczára vezetett. Bármily rövid volt ez az utca, ez volt Arad üzleti életének a főtere: a legnagyobb forgalmi üzletek itt voltak, az 1749. esztendei adókievétel különös előszeretettel emeli ki azokat az üzleteket, melyek nő árucikkkel elárulásával foglalkoztak. Már akkor is tudták Aradon, mi a legújabb divat, különben divat mindig volt, és mindenütt, a hol szép hölgyek voltak; már pedig hogy az aradi nők mindig szépek voltak, s azok is maradnak, azt senki kétségbe nem vonhatja. Magának Mária Therezia királynőnek a figyelmét ismagára vonta az aradi nők szépsége; s a város szabadalomlevelében meghagyta a város tanácsának, hogy azon árva törökányok

férhezmeneteléről, kiknek senkijük sincsen — gondoskodják. — És a városi tanács — mint a krónika mondja — a nagy királyné e parancsát egész a legújabb időkig hiven teljesíté. Ha hinni lehet azt, hogy a szokások örökölhetők, s az utódok legtöbbször hajlandók azt cselekedni, a mit az elődök tettek: akkor az aradi nők ez utcában tették délutáni sétájukat. — 5—6 óra közt ez utca tele volt szép hölgyekkel, kik azért jöttek, hogy friss levegőt szivjanak, ismerőseikkel találkozzanak, másokat is lássanak, és másoktól is — láttassanak. — Ez volt az aradi ifjuság korzója. Ott volt az akkori leggazdagabb aradi zsidó: Hirsch aranyműves boltja, a ki az itteni zsidóságnak a képviselője volt. Lehet, hogy még azoknak a régi aradi milliomos zsidóknak az utódja volt, akik Brandenburg György őgróf, a későbbi német fejedelem kincseit a Dózsa-lázadás idején hajón akarták Soly mos várából Aradra s innen tovább szállítani, de ezen szándékuk kivitelében Dózsa seregének előnyomulása által megakadályoztattak.

Ott volt a katonatisztek kaszinója: a három korona nevé, előkelő vendéglő, a hova a püspök kísérete szokott szállni, mikor Aradra jött. Azt hiszem, a sétáló hölgyközönségnek nem volt kellemetlen a vendéglő ablakain kivillanó aransujtásnak csillo-

ruár 22.): Jenői vtk. — A nap kél 6 óra 32 perczkor, nyugszik 5 óra 51 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola földszint.

Március 5. Az arad-hegylajai szőlőtelep szövetségi közgyűlése délelőtt 11 órákor (Kereskedelmi kamara.)

Március 5. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Március 8. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Március 12. Az aradi polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Március 12. Slavianski Nandina és énekkarának hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)

Március 15. Hazafias ünnepély a városházán délelőtt 10 órákor.

Március 15. Az aradi szabadságharcai ereklyemuseum megnyitása délután 3 órákor.

Március 18. Katonai lóvadász Aradon.

Március 19. Thomson Caesar hegedűművész és Kallig Róza énekesnő hangversenye (Fehér Kereszt.)

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a vasárnapi munkaszünetből kifolyólag vasárnap végezhetőek, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzemeltetőjénél (főut 6. szám, Ottrubay-ház).

— Személyi hír. Szathmáry Gyula alispán ma reggel a hidjavítási és partvédelmi munkálatok átvétele céljából Borosjenőre utazott.

— Lukács miniszter az „Aradi Közlöny“-höz.

A milleniumi kiállításra vonatkozó s nagy közönség figyelmébe ajánlott felhívással kapcsolatban — melyet pénteki számunk egész terjedelmében közölt — Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter egy szép hangu hazafias szellemű saját kezűleg aláírott levelet is küldött lapunk szerkesztőségéhez. A levélből — bár utólagosan — érdekesnek tartjuk az alábbi részleteket nyilvánosan közölni, melyek megmutatják, miként gondolkodik a miniszter a sajtóról s annak befolyásáról e nagy nemzeti ünnepekre:

„Midőn a kormány a haza minden fiát felhívja, hogy a nemzet ünnepén szívvel-lélekkel részt vegyen és a nagy mű sikeréhez minden tehetséggel hozzájáruljon, első szavát a hazai sajtóhoz intézi, kérve: hogy a nemzet szívében élő hála- és kegyeletérzet ezen művét hazafias lelkesedéssel karolja és teljes erővel támogatassa.

Kérem a nemzeti czélok önzetlen támogatásában mindenkor szolgálatkészek bizonyult magyar sajtót, hogy lelkesítő, buzdító szavát a mű érdekében minden alkalommal hallassa; a nemzet minden osztályát gyakran, hathatósan figyelmeztesse mindannyiunk azon közös kötelességére, hogy a milleniumi kiállításban oly művet mutassunk be, mely méltóan hirdesse ezredéves létünk emlékeit.

Tudom, hogy a közönség körében fölmerülő óhajok és kívánalmak, a mű sikerének előmozdítására alkalmas eszmék a sajtó útján juthatnak legkönnyebben az illetékes tényezők tudomására;

oldalán a parancsnoki lak, másik oldalán a franciskanus convent temploma állott. Hogy milyen volt e templom, arról semmi adat nem maradt fel; csak azt tudjuk, hogy a czéh-zászlók egy ideig e templomban voltak elhelyezve, s Aradváros közönségéért minden évben 4 misét mondtak benne. Maga a kolostor el volt dugva a templom háta megé, úgy, hogy sem a piacra, sem a főutczára nem lehetett belőle kilátni. — A kolostornak élén a quardián állott, s alatta a vikarius, néhány lelkész, a gondnok, az énekkar felügyelője, a kispapok tanítója s néhány fiatalabb szerzetes, végre egy-két növendék; összesen 17 lakója volt a kolostornak, nevük után itélve szláv-nemzetiségűek voltak, egy gyónató lelkészről meg van jegyezve, hogy az a horvát-nemzetiségűek gyónatója. Ilyen nemzetiség is volt tehát akkor Aradon. Szigoru fejelem uralkodott a kolostorban, mint azt az egyházi szabályzat megkívánja. Különösen a növendékek iránt voltak szigoruak, előtanulmányul nekik a zöldrebb rendtagok s a ruitt kellett foltozni. — Különb a kolostor lakóinak élete e szigorúság daczára sem volt kellemetlen, sőt bizonyos kedélyes színezettel bírt, mutatja az, hogy külön-külön egyéniség hatáskörébe volt utalva azon teendőkről való gondoskodás, melyet pinczermestereknek és szakácsmüvé-

oldalán a parancsnoki lak, másik oldalán a franciskanus convent temploma állott. Hogy milyen volt e templom, arról semmi adat nem maradt fel; csak azt tudjuk, hogy a czéh-zászlók egy ideig e templomban voltak elhelyezve, s Aradváros közönségéért minden évben 4 misét mondtak benne. Maga a kolostor el volt dugva a templom háta megé, úgy, hogy sem a piacra, sem a főutczára nem lehetett belőle kilátni. — A kolostornak élén a quardián állott, s alatta a vikarius, néhány lelkész, a gondnok, az énekkar felügyelője, a kispapok tanítója s néhány fiatalabb szerzetes, végre egy-két növendék; összesen 17 lakója volt a kolostornak, nevük után itélve szláv-nemzetiségűek voltak, egy gyónató lelkészről meg van jegyezve, hogy az a horvát-nemzetiségűek gyónatója. Ilyen nemzetiség is volt tehát akkor Aradon. Szigoru fejelem uralkodott a kolostorban, mint azt az egyházi szabályzat megkívánja. Különösen a növendékek iránt voltak szigoruak, előtanulmányul nekik a zöldrebb rendtagok s a ruitt kellett foltozni. — Különb a kolostor lakóinak élete e szigorúság daczára sem volt kellemetlen, sőt bizonyos kedélyes színezettel bírt, mutatja az, hogy külön-külön egyéniség hatáskörébe volt utalva azon teendőkről való gondoskodás, melyet pinczermestereknek és szakácsmüvé-

gása. Ott volt az aranybárány vendéglő is: szintén előkelő helyiség; a personalis ó exczellentiája is ebbe szállt; a városi tisztikar is e vendéglőben tartotta a díszebédeket s a levéltár számadásai igen érdekes adatokat tartalmaznak a jó ménesi bor akkori árhullámzásáról, s a tanácstagok toroka terimbeljéről.

Ott volt a várparancsnok lakása, a marosi határőrezred kormányának a praesidium. Gyönyörű lakás volt, nagy termekkel, egészen modern izlésben, széles, nagy, kettős szárnyu üvegajtókkal, folyosóval, diszkerttel berendezve, mely a mai igényeket is kielégíthetné. Mikor a határőrség feloszlatatott, ennek a lakásnak a költségét is a város fedezte, s e költségjegyzékekből biztosan megállapítható, milyen volt egy akkori ezredes kommoditása.

Ott volt a városi gyógytár is, fiatal gyógyszerészével, Langerral, a ki helyőségben levő huszárezredtől maradt itt. Azt hiszem, ez a historiai bizonyíték elég arra, hogy őt egy minden ízében lovagias jellemű férfinak tartunk s feltételezzük, hogy igen jól állott neki a huszáregyenruha. Ebből pedig önként következik a patikának nagy forgalma.

Ez az utcza a vár piaczára egy szabálytalan alaku négyszögletű térre vezetett. — Ez volt a gyakorló tér, egyszersmind disztér. Egyik

és ezért figyelemmel fogom kísérni a sajtónak ez irányban a tevékenységét és a hírlapok hasábjain megjelenő tárgyilagos kezdeményező vagy bíráló megjegyzéseket mindenkor kellő figyelemben fogom részesíteni.

— József főherceg. Rát h Károly főpolgármester József főhercegre 60 ik születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot intézett, melyhez jó kívánságaival szívesen járul bizonyára az egész magyar nemzet. József főherceg a főpolgármesternak távirati uton, szíves szavakban mondott köszönetet.

— Edelsheim-Gyulay Lipót báró állapota folyton javul. A beteg az elmúlt éjszakát nyugodtan töltötte s egy keveset evett is. Az orvosok este konziliumot tartottak, melyen megállapították, hogy az orbáncz immár megszünt, a tüdőben mutatkozó lobjelenségek inkább csak náthahurutra vallanak; az általános állapot kielégítő.

— Az aradi ó-várról igen érdekes és figyelemre méltó cikket közlünk mai tárczáunkban Szondy Béla városi levéltárnok szakavatott tollából, ki dicséretes buzgalommal kutatja Arad régi történetét s világosit meg abból egyes közérdekű részleteket. Ma között cikke kiválóan érdekes. Kimutatja benne, hogy az aradi nök már akkor mesze földön híresek voltak szépségükéről. Ismerteti Arad régi korzóját, továbbá Arad előkelő városrészét, mely 1771-ben az ó-várban volt stb. Szondy ur a cikken kívül még egy érdekes adatot is bocsátott rendelkezésünkre, melyből kitetszik, hogy ebben az „előkelő városrész“-ben kik birtak akkor házzal? A házak egy része 1771-ben az ugynevezett „ó-vári menhely“-ben, egy része pedig magában az ó-várban feküdt. A rendkívül becses névsorban a még ma is szereplő családok neveit ritkított betűkkel szedték. Ime a névsor: Az arad-óvári menhelybeli háztulajdonosok Pettenkoffer Ferencz, Tabertshofer György, Reingruber Jakob, Fajér Ferencz, Szalay Márton, Kellier János, Mortinger György, Ludwig János, Barth Vilmos, Vidék Mihály, Prezing Mátyás, Schwartz Mátyás, Schleghuber Mátyás, Hagen György, Schwartz György és Pesch János. Ugyancsak ezen évben az ó-várbeli háztulajdonosok, kik nem a menhelyben birtak házzal, a következők voltak: Stumpf József, Miller (Müller) Ferencz, Tisler Antal, Orecska Károly, Schwégerné Elizabeth, Hagen György, Schór János, Wimmer József, Laczkó Mihály, Stuckmeister Mihály, Eisinger Sebestyén, Gerber Antal, Edlinger Elias, Vischeda József, Perger Leonias, Englis Antal és Pergudin József.

— A fősorozás eredménye. A sorozó bizottság tegnap fejezte be Aradon az idei fősorozást, melynek eredményét a következőkben ismertetjük. Behivatott az I. korosztályból 244, a II.-ből 160 és a III.-ből 126 hadköteles. Az I. korosztályból 65 újoncz és a 3 pót-tartalékos, a II.-ből 22 újoncz és 3 pót-tartalékos, a III.-ből a hadsereghez 8 újoncz és 1 pót-tartalékos, a honvédséghez pedig 12 újoncz és 3 pót-tartalékos vált be. Visszahelyezettett 118 első és 87 második korosztálybeli hadköteles. Előbb soroztatott 23 első, 1 második korosztályu hadköteles. Fegyverképtelennek találtak a második korosztályban 10, a harmadikban 79 hadkötelest. Elhalt összesen 3 hadköteles, máshol nyert illetőséget 2, katonai kórházban ápoltatik 1 és felülvizgálatra utasított 3. Korosztályok szerint igazoltan maradt távol 22, 19 és 15, összesen 56, igazolatlanul pedig 11, 11 és 8, összesen 30 hadköteles. A besorozottak között az első korosztályból 8, a másodikból pedig 3 egy éves önkénytes lesz. Aradváros tehát állított a közös hadsereg részére összesen 95 újonczot és 7 pót-tartalékos, a honvédség részére pedig 12 újonczot és 3 pót-tartalékos.

— A Baross-park kivillágítása. A Baross-park világítása tárgyában kiküldött bizottság tegnap délután 5 órákor Parecz István gazdasági tanácsos elnöke alatt ülést tartott, melyen Sarnot Domokos, Viragh Lajos, Hegedűs László és Kotsis Lajos voltak jelen. A bizottság egyetértőleg megállapodott abban, hogy a parkot 22 Auer-féle ivilámpával kell világitani. Minden egyes lámpa két égője 160 gyertyafény erejével világit s a 22 lámpa keletkezve felosztva szépen világitaná meg a parkot. A berendezés — eltekintve a nagyköruti leányiskolától a Simay-fürdőtől szükséges csövezeték-től, melyet a légszuszvilágítási társulat ingyen készít el 4000 frtba kerül, melynek felét pedig 1895. évben kell a városnak megfizetni. A világitás május 1-től szeptember 31-éig terjedő 5 hónapban, ha a lámpák minden este 11 óráig égnek, 292 frt 16 krba kerül, a mi 2 frt napi kiadásnak felel meg. A bizottság ilyen értelmű javaslata fölött a márcziusi közgyűlés fog határozni. A park villamos világitása 900 frt berendezési költségen felül 6 frt napi kiadásba kerülne, a mi bizony sok. Az utczákon világitó lámpákat nem czélszerű a parkban is felállítani, mert azok csak 14 gyertyafény erejűek s mellettük mégis 141 frt 90 kr napi költség merülne fel. Ha a bizottság javaslatát a közgyűlés elfogadja, a társulat haladéktalanul hozzáfog a berendezéshez.

— A szabadságharcai ereklyemuseum megnyitása. A Kölcsey irodalmi egyesület tegnap délután 5 órákor saját helyiségében választmányi ülést tartott, melyen Varga s Arpad elnöke alatt jelen voltak Laukó Albert,

szeknek nevezünk. — Ez azt jelzi, hogy e teendők mindegyikének ellátása egész embert igényelt, s a kolostor lakóinak bölcs előrelátása szerint e két tisztség terhet egy embernek viselni mégis csak sok lett volna.

A várbán lakott Arad első polgármestere, Gallus de Porth. Gazdag ember volt, több háza volt Aradon, egyik házát az Edelsbacher-ház szomszédságában a minoritarend vette meg. Azt hallottam, hogy voltak, kik Arad egy utczáját az ő nevéből kívánták elnevezni. Meg is érdemelne: Arad mostani nagyságának ő vetette meg az alapját. Nincsen a köz és társadalmi életnek oly ága, melyben a kezdetet, az alapot, az irányt ne ő adta volna meg.

A régi vár eltűnt: ma nyoma se látszik vele a granicsár-világ. — De az a gyakorlati tevékeny szellem, mely már az akkori Arad lakosainál felismerhető volt, megmaradt, kifejlődött, kiképződött; tért keresett és hódított magának; s lankadatlan munkásságával kivívta azt, hogy ma Arad nemcsak Magyarország egyik hatalmas kereskedelmi emporiuma, hanem gyáriparával első a birodalmi s a magán világpiacon is és elismerést szerzett a magyar iparnak.

Fényes Dezső dr., Buja Sándor, Rosenberg Sándor dr. főrabbi, Decsy Géza, Kovács Vincze, Szöllössi Károly, Nesnera Aladár, Sallai Béla dr., Lendvai Sándor, Posgay Lajos dr., Eckhardt István, Barabás Béla dr., Petrovits Arén. Az elnök üdvözlő a megjelent választmányi tagokat, s az ülést megnyitottak nyilvánítja. Az ülés tárgya az ereklyemuseum megnyitási programjának megállapítása. Határozattal, hogy a museum ünnepélyes megnyitása ehő 15-én fog végbemenni. Erre meghivattak, illetve értesítve lettek az ország összes lapjai, törvényhatóságai, irodalmi egyletei. A Kisfaludy- és Petőfi társaságok, nemkülönb a m. tud. Akadémia, s a város képviselőtestülete stb. stb. A megnyitás programját lapunk tegnapi számában közöltük, s most csak annyit jelezünk, hogy azt a választmány mai ülésén jóváhagyta. A bankett rendezése a museum-bizottságra bízott. A megnyitás módjaitra vonatkozólag hosszás eszemesre után határozatba ment, hogy a megnyitás délután 3 órakor lesz, tekintettel arra, hogy adél előtti órákban a jelenlevők sokasága akadályt gördíthetne az ünnepély sima lefolyása elé. Ezután több apró ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **A vértanuszobor rácsozata** elkészítésének ügyében legközelebb összeül a bizottság s helyszíni szemle utján fogja megállapítani, hogy a feltöltött alap alkalmas-e a rácsozat lehelyezésére?

— **Márky Sándor a történelmi társulatban.** Megyénk tudós fia, Márky Sándor dr., az „Aradi Közlöny” régi munkatársa, tegnapelőtt a magyar történelmi társulat ülésén Haan Lajos volt csabai lelkész és superintendensről tartott felolvasást, főleg az elhunytak a történelmi irodalom művelésében elért sikereit méltatva. A felolvasást lelkesen megjelölték.

— **A mai ülések.** Az aradi első taksarék pénztár, városunk legrégibb pénzintézete, melynek tavalyról közzétett zárszámadása élénk bizonyítást tesz arról, hogy nemcsak a betétek összege növekedett hatalmasan, hanem az üzlet minden ágában egészséges gyarapodás állott be, ma, vasárnap délután 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében, melyre a részvényesek figyelmét e helyen is felhívjuk. Mint halljuk, a tartalékalap tekintélyes nyeresége folytán részvényenkint 80 frtot fizet az intézet.

— **Ugyancsak 11 órakor** tartja közgyűlését az arad-hegyaljai szőlőtelep szövetség a kereskedelmi és iparkamara helyiségében. — **Az aradi izr. jótékony egyletnek** d. e. 10 órakor lesz az évi rendes közgyűlése az izr. hitközség üléstermében.

— **Az aradi polg. jótékony nőegylet** délután 4 órakor közgyűlésezik a város-házban.

— **Előkészítő munka a közigazgatási reformra.** Hieronymi belügyminiszter a lehető legmelegebben angagirozta magát a közigazgatási reformok mellett, a melynek érdekében irodalmi téren készítetti a talajt. Tegnap Sălacz Gyula polgármesterhez és Szathmáry Gyula alispánhoz megleg ajánló levelet küldött dr. Jekelfalusi József munkája érdekében, felhíván őket, hogy a «Közigazgatási Szemle» legújabb irodalmi vállalatot, mely a modern közigazgatás dolgát tudományos alapon tárgyalja s nálunk a reformok számára szinte elő fogja készíteni a talajt, terjessze a két hivatali főnök.

— **A halál egy évi munkája.** Érdekes, de szomorú statisztika fekszik előttünk, melyben az 1892. évi halálozások összege van megállapítva. Aradon a múlt évben elhalt 833 fi és 761 nő, összesen 1594 ember, kik közül 813 róm. kath., 56 ágostai, 129 helvét, 97 görög egyesült, 391 görög nem egyesült, 106 izraelita és 2 nazarénus vallású volt. Korra nézve a következőleg oszlott meg a halálozás: 1—5 évig 146 fi és 169 nő; 5—7 évig 45 fi és 37 nő; 7—10 évig 32 fi és 24 nő; 10—15 évig 20 fi és 16 nő; 15—20 évig 19 fi és 22 nő; 20—25 évig 27 fi és 27 nő; 25—30 évig 31 fi és 18 nő; 30—35 évig 28 fi és 35 nő; 35—40

évig 31 fi és 24 nő; 40—45 évig 28 fi és 26 nő; 45—50 évig 38 fi és 18 nő; 50—60 évig 54 fi és 61 nő és 60 éven felül 106 fi és 141 nő összesen 1594. Az első kerületre 244, a másodikra 325, a harmadikra 405, a negyedikre 282 és közkórházra 243 halott esik.

— **Márczius 15. Uj-Szent-Annán.** Az uj-sztannai társaság f. é. márczius 15-e, a sajtószabadság kivívásának évforduló napján hazafias ünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívjuk. A rendező bizottság nevében Varjassy János r. b. elnök. Uhseczky Ottó r. b. jegyző.

Tárgysorozat a) Az iskolai ünnepély, az elemi iskola V—VI. osztályában d. e. 9 órakor: 1. Enek és szavaltatok: előadják a tanköteles növendékek. 2. A magyar nyelvben legjobb eredményt felmutatott német ajku növendékek megjutalmazása. b) A községi ünnepély: az elemi V—VI. osztályában, d. u. 6 órakor. 1. Üdvözlőjük a napot, énekl a dalárda. 2. Megnyitó beszéd tartja Uharczky Ottó. 3. Nemzeti-dal, szavalja Bleicziffer József. 4. Emlékbeszéd, tartja Kovács Vincze. 5. Szózat, énekl a dalárda. 6. Kossuth Lajoshoz, szavalja Zorád János. 7. Zárszó, tartja Uharczky Ottó. 8. Hymnus, énekl a dalárda. 9. Fáklyásmenet, Steiner Lambert gyermekzenekarának közreműködése mellett, az elemi iskola V—VI. oszt. épületétől kiindulva a főtéren körül és vissza. 10. Este 8 órakor társasvacsora Véger Alajos vendéglőjében; a vacsoránál részvételi díj 1 frt 20 kr; jegyek f. hó 13-ig Végel Alajosnál vagy a rendező bizottságnál válthatók.

— **Fásítások Aradon.** Az aradi utcák és terek fásítását tegnap kezdte meg a városi kertész. A fák a belvárosban leginkább a hiányzó helyére ültetnek, míg a gáji Gizella-tér egészen újra lesz beültetve.

— **Temesvármegye és a kormány egyházpolitikája.** V a r g i e s Imre országgyűlési képviselő és társainak a f. hó 11-én tartandó közgyűlésen tárgyalás alá kerülő határozati javaslatok így hangzik: „Temesvármegye közönsége a kormány egyházpolitikáját egész terjedelmében, különösen pedig annak a kötelező polgári házasságra vonatkozó részét legmelegebben pártolja s azt minden törelhető erővel a lehathatósabbantámmogatni s előmozdítani erkölcsös és hazafias kötelességének tartja.”

— **A Thomson-Kahlig hangverseny.** Thomson Caesar, a belga király udvari hegedűművésze és Kahlig Róza énekesnő aradi hangversenye iránt, mely f. hó 19-én lesz a „Fehér Kereszt” nagytermében, általános az érdeklődés, miután az előjegyzések erősen folynak. Az előjegyzett jegyeket íj. Klein Mór könyvkereskedésében lehet átvenni. A hangverseny érdekes és változatos műsora a következő:

1. Wieniavsky hangverseny 2. sz. d-moll, Thomson Császár. 2. a) Rubinstein Romanca, b) Dworak, sláv táncok, Thomson Császár. 3. Gluck. Dal „Alcesté”-ról, Kahlig Róza. 4. Paganini Fantasia, Thomson Császár. 5. Brahms. a) Sapphische Ode, b) Bölcső dal, c) Örök szerelemtől, Kahlig Róza. 6. a) Bruch. Adagio a 2. hangversenyből, b) Händel. Passaglia, Thomson. Zongora kíséret: Skolik A. Zongora Schöndthal Gyula raktárából. Helyárak: Kőrszék 3 frt. Zártszék 2 frt. Allóhely 1 frt. Deákjegy 50 kr. Kezdeté 5, vége 7 és fél órakor.

— **Ujonczállítás.** A radnai járásban az ujonczállítás tegnap befejezett s eredménye a következő: Felhiva volt a három korosztályban összesen 610 hadköteles. Ezek közül besoroztatott végleges ajánlással és beosztással a hadsereg ujonczjutalékára utóállítás folytán: 1. az ajánlás és beosztás fenntartása mellett 143, véleménykülönbség folytán az ajánlás fenntartásával a honvédséghez 17, összesen 161. A póttartalékba besoroztatott családfenntartói kedvezmény mellett 5, mint kevésbé alkalmas 10 s véleménykülönbség folytán a honvédség póttartalékába négy, összesen 19. Hadi szolgálatra alkalmatlannak találtatott és korszálmakra visszahelyeztetett 259, — fegyverképtelenné osztályoztatott 103, — töröltetett 14, felülvizsgálatra küldetett 2, gyógyítás, vagy megfigyelés végett kórházba küldetett 6 s az ujonczállításról távol maradt 46. Az ujonczállítási bizottságnál a hadsereg képviselében Vesicz érnagy hadkiegészítési kerületi parancsnok, dr. Franke ezredorvos s Deniflé főhadnagy, a honvéd-

ség részéről Vadasz százados, zászlóaljparancsnok, dr. Pécsy ezredorvos s Palatinus százados, a politikai hatóság részéről pedig Szathmáry Gyula alispán, Csukay Sándor főszolgabíró, dr. Walthier Ádám járási orvos s Bárdy Kálmán és Dánn György községi jegyzők működtek közre.

— **Az egykori Hunyady-féle birtokok térképei** után nagy keresést indított az országos levéltár, a mely nem tudta, hogy hová lettek az egykor szekrényeiben őrzött iratok. A Hunyady-nemzetség temesmegyei birtokos volt s így első sorban Temesvárott tették tüvé a levéltárakat, hogy megkerüljenek az egykori dícsőség megsárgult bizonyítékai. Most aztán megkerültek Lippán és van öröm azok között, a kiknek a különböző helyeken lévő porlepte feliánsok közt kutatniok kellett. Ma már nem igen tudja a közönség, miről van itt szó, azért érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a Hunyadyak a megnótázott modenai herceg birtokait kapták volt Mária Teréziától; övéké lett Solymos, Világos, Soborsin. Később a Hunyady-birtokok egyrésze az aradmegyei Edelspacher, a Bohus és a Bibics családok kezébe ment át.

— **Hírek a tanácsból.** Az italmérségi adók december havi jövedelmét a városi számvévi hivatal felülvizsgálta; a tiszta jödelem 1012 frt. — **A tanács** tegnapi ülésén több ház javítására és építésére adott engedélyt. — **A libásdulón** elterülő lövő és gyakorlóterén az italmérés jogát Kohan Mór nyerte el, mint legtöbbet ígérő. 86 frtot fizet. — **Tanyaépítésre** kapott engedélyt tegnap a városi tanácstól Kiss József, Kerekes Pál, nemkülönb Molnár István és neje. — **Hatósági beavatkozás** al fogják Weisz Róza Hal-téri háztulajdonosnő hazának javítását eszközölni, miután ő azt a tanács felhívására nem teljesítette.

— **Nem tért ki a postakocsinak.** Tegnapelőtt este az aradi vasut felé robogó postakocsinak neki hajtott egy kitérni nem akaró fiakkeres s a bérkocsi rudja a postakocsirele fogott ló szügyébe furódott. A fiakkerest szigorúam megbüntették és kárterítésben marasztalták el.

— **A kolera megszűnése.** Megirtuk, hogy a belügyminiszter fölhitva a kereskedelemügyi minisztert, vonja vissza a szabadszállítást korlátozó s a kolera megszűntével feleslegessé vált rendeleteit. A hivatalos lap tegnapi számában már benne van a kereskedelemügyi miniszter rendelete, mely szerint minden ócska ruha, rongy, lábbelli, használt ágy- és fehérnemű az ország bármely helyéről akárhova szabadon szállítható.

— **Bőjti mulatság.** Az egyesült vasutak műhelyszemélyzetének asztaltársasága fényesen sikerült táncvizigalmat rendezett az éjjel a „Fehér Kereszt” nagytermében, a hol minden volt, csak bőjti hangulat nem. A bálányai tisztet Puskás Istvánné, a főrendező bájos neje töltötte be sok szeretetreméltósággal. Huszonnégy pár igen ügyesen kormagyart tánczolt. A bálon Vagács Agoston karnagy vezénylete alatt közreműködött a „Szárnyaskerek dalkör”, melynek előadott népdalai nagyon tetszetek. A bálnak egy mazurka különlegessége is volt, melynek dallamos zenéjét Vagács Agoston szerette s „Mariska mazur” czimben kiadva a bálányának ajánlotta. A négyeseket 120 pár tánczolta. A bálon Medveczky Ede felügyelő és számos vasuti tisztviselő is megjelent. A jelenvolt bájos hölgyközönség névsorát a következőkben adjuk.

Leányok: Augsburger Emma (Szonta), Müller nővérek, Hack Róza, Schelb Margit (Pécska), Juhász növ., Csokán Hermin, Séger Hermin, Balogh Irma, Neumayer Mariska, Szida Gizella, Kuzman növ., Reisz Berta, Jankovics Katicza, Lázár Irma, Stumper Paula, Kupics növ., Vékony Lidize, Jäger Katicza, Stein Emma, Ivanovics Szidi, Bogsa Mariska, Hanak Ella, Tóth növ., Molnár Mariska, Pfeifer Berta, Békésy Juliska, Gruber, Bozsor növ., Stankovics Ilona, Kis Mariska, Beck Mariska, Megyaszay Anna, Popé Vilma, Kovály növ., Ott Jolán, Scheffer Róza, Köpe Mariska, Biehler Hermin, Nagy Rebeka, Badovits Lujza, Deutsch Mácsi, Pávicsics növ., Bogaras Mariska stb.

Asszonyok: Puskás Istvánné (lady patronesse), Balogh Istvánné, Hack Pálné, Kubát Ernőné, Stéger Istvánné, Neumejeryné, özv. Kuzmanné, Kupics Ignáczné, Vékony Jánosné, Volmsmidné, Stein Ignáczné, Bogarasné, Tóthné, Molnár Istvánné, Hajnal Istvánné, özv. Mezey Károlyné, Kligenbeck Péterné, Kupka Enőné, Králik Mihályné, Stankoviczné, Kissné, Csatlós Józsefné, Klein Miklósné, Csatlós Károlyné, Medgyaszay Józsefné, Fabiancu Ferenczné, Högge Ferenczné, Tomig Valérné, Ott Antalné, Fehérné, Horváth Katalin, Horváth Jánosné, Kiss Ferenczné, Nagy Imréné, Pavicsicsné stb.

Köszönetnyilvánítás. Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága inditva érzi magát mindazoknak, kik a jótékonyczélú intézményt nemestörökvisű fáradozásaikkal eddig támogatták, de különösen a város területén és a kerületbeli működő azon orvosoknak és bizalmi férfiaknak, kik működésük által szenvedő felebarátainkon segíteni emberbaráti és hazafiai kötelességüknek tartván, a pénztár érdekeit a leghatásosabban elősegítették. — ez uton is köszönetet szavazni, ezek: Löwinger Miksa dr, Traytler Andor Arad, Antalfy Károly Szemlak, Horváth Antal dr Glogovác, Szárnyassy Béla dr Zsigmondháza, Murádi Árpád dr Soborsin, Goldzieher Lajos dr Pécska, Muhy Zsigmond dr K.-Pereg. Bizalmi férfiak: Kaiser Adolf Pécska, Bauer Ferencz Szemlak, Magyar Mihály Soborsin, Burgmann Lipót Soborsin, Koczó Károly Radna, Kigyóssy János Radna, Hajabács János Györök, Kovacevics György Méné, Kis Mihály Kis-Pereg, Schreier Jakab N. és K.-Varjas, Willim Mátyás Zsigmondháza, Krázel Károly Glogovác, Paksy Márton Zimánd-Ujfalu, Dors György Ó. és Uj-Paulis. Az elnökség.

Koronell táncpróbája. Koronell, a régi aradi táncmester tegnap tartotta meg a tanítóképzés kolonnal a táncpróbáját az iparsház nagytermében. Jelen voltak: Leányok: Fintner nővérek, Vargha Lujza, Krajnák Teréz, Fey Hermin, Krausz Annuska, Hermann nővérek, Tóth Etel, Körössy nővérek, Czigler Berta, Buzák Elvira, Moldovány nővérek, Lengyel Mariska, Tisch nővérek stb. — **Asszonyok:** Angel Istvánné, Steiner Józsefné, Lengyel Istvánné, Krauzsné, Kzrossy Józsefné, Czigler Istvánné stb.

Hangverseny és tánc. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete folyó hó 19-én (vasárnap) az iparsház disztermében a betegsegély-alap javára hangversennyel és szavalattal egybekötött táncvizsgalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy 50 kr. Jegyek előreválthatók a rendező-bizottságnál és az egyleti helyiségben (iparsház földszint). Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A műsor a hirlapokban lesz közölve, ugy szintén az estélyen is kiosztva.

Gyermekgyilkos anya. Vadállatias bűn felfedezéséről ad hirt ismét nagyhalmágyi levelezőnk. A múlt hó végén Czermura nevű aradmegyei községben a Körös partján egy felosztásnak induló csecsemő holttestét találták meg. Az esetről értesített csendőrség azonnal megindította a vizsgálatot, melynek folyamán kiderült, hogy a gyermek gyilkosság áldozata. A gyaru Grugucz Filára esett, kinek múlt évben született gyermeke nyomtalanul eltűnt. S ugy is volt. Grugucz Fila gyermekét a folyam partján elevenen elásta, s onnan a Körös áradása közben sodorta ki. A gyilkos anya beismerte tetteit, melynél fogva átadták az illetékes hatóságoknak, mely bizonyára példás büntetést fog kiszabni az állati lelkű nőre.

Halából lopott. Múlt szept. Antal csehországi érczöntő Erdélyből hazafelé utazott a sorozásra. Piskin, hol egy éjjel kellett csatlakozásra várni, szállást kapott Skalós János vasuti fűtőnél. Reggel a fűtő szívességet viszonzandó feltörte aládáját s abból 150 frtot ellopván, Arad felé utazott. Káros távirati jelentésére a jó madarat pénztől együtt elcsipte az aradi rendőrség s atkisereteti a dévai kir. törvényszékhez.

Pályázatok. A brassói m. kir. fővármihatalnál vámgyakornoki állás 2 h. a. — A bécsi cs. és kir. katonai földrajzi intézetnél műszaki segédi állás 4 h. a. — A szolnoki kir. törvényszéknél jegyzői állás 2 h. a.

— **Apró hírek Csurgón** egy Lián Száva nevű fiatal legény egy korcsmában leszurta régi haragosát, Mladen Knezevot. Mladent súlyosan megsebesítve vitték a lakására, Liánt pedig letartóztatták. A szalén egy Bálint János nevű ember agyonlőtte Beke Pál odaváló cószt. A gyilkost letartóztatták, de tettének az okát nem akarja megvallani. — **Abaujváron** Csendi Miklós, Csendi Gábor és Csendi Ferencz testvérek egy korcsmában duhajkodás közben agyonütötték Lakatos Ferencz 22éves legényt. — **Majna-Frankfurtban** tegnapi egy Schröder Adolf nevű ember agyonlőtte a leányát, azután önmagát. A véres tettet a miatt való kétségbeesésében követte el, hogy leánya megőrült és gyógyulására semmi remény sem volt. — **A jeni-mahallei** (Bulgária) vasuti állomáson tegnap két személyvonat összeütközött. Két utas megsérült, közöttük Messini filippopoliszi katolikus püspök is. — **Belényes** mellett egy csecsemő holttestét találtak a hóban, a kinek a feje egy fazékba volt bedugva. A lelketlen anyát a csendőrség körözi.

Hymen.

Steiner Ferencz fiatal birtokos, az aradi ifjuság egyik általánosan kedvelt tagja, tegnap jegyezte el özv. Hábereger Mihályné bájós és szeretetreméltó leányát, **Mariska** kisasszonyt.

— **Jellinek József** csász. és kir. tartalékos hadnagy, a zimbrii gőzfűrésztársaság főkönyvezetője, tegnap este váltott jegyet **Weisz Dávid** aradi zálogintézet-tulajdonos és ismert derék polgár szép és kedves leányával, **Margit** kisasszonnyal.

Schöpf József aradi kereskedő eljegyezte **Schoór Gizella** kisasszonyt, **Schoór Károly** temesvár-gyárvárosi polgár leányát.

Gyászrovat.

Popeszu János, Nadab község érdemes jegyzője, mint őszinte részvétellel értesülünk, ehó 2-án, élte 56-ik évében elhunyt. A megboldogult egyike volt Aradmegye legszorgalmasabb jegyzőinek, ki messze vidéken tisztelet- és közbecsülésben állott. Temetése tegnap d. e. 10-órakor ment végbe óriási részvét mellett. Nyugodjék békében.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi „Philharmonia-egyesület“** f. hó 6-án hétfőn este 8 órakor teljes összpóbat tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola disztermében tartatik meg. Kéretnek ugy az énekkarok, mint a zenekar tagjai hogy pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **Az „Aradi Torna-egyesület“** választmánya a napokban tartotta meg rendezési közgyűlését, **Robitsek Agoston** dr elnöklete alatt. Elnök a napirend tárgyalása előtt szomorú kötelességet teljesített, midőn az Aradi Torna-Egyesület egy kedvelt tagjának: **gyoroki Andrén** y Kálmánnak elhunytáról értesítette a választmányt. Egyszersmind jelenti, miszerint a február hó 25-ikén végbement temetésén az elnök vezetése alatt az egyesület több tagja volt jelen. — **Indítványozta**, hogy **Andrén** y Kálmán pártoló tag elhunyt felett a választmány részvételének jegyzőkönyvben adjon kifejezést, s erről a megboldogult családját jegyzőkönyvi kivonatban értesitse. Ezen elnöki jelentést a választmány megilletődve vette tudomásul s az elnök indítványát egyhangulag elfogadta. — **Működő tagokul** jelentkeztek: **Barta Dezső** dr, **Benkő Kálmán**, **Hollóssy István** és **Földes Soma**, kik egyhangulag fölvetették. — **Mészáros Lázár** pénztárnok felolvasta a február havi pénztári jelentést, mely szerint a bevétel 163 frt, a kiadás 27 frt 05 krt tett ki. Pénztári készlet: 2416 frt 65 kr. Örvendetes tudomásul szolgál. — **Titkár-művezető** felolvassa a február hó 18-ikán a **Krispin-féle** teremben megtartott táncestély mérlegét, mely szerint volt nyers bevétel: 260 frt 80 kr, kiadás: 183 frt 25 kr. Tiszta nyereség 77 frt 57 kr. Ezen jelentést a választmány örömmel vette tudomásul s a tiszta jövedelmet az építendő önálló tornacsarnok alapjára beutalványozta s az elért fényes erkölcsi és anyagi sikerért a rendező bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg. — **Olvastott** a „Magyarországi Tornaegyletek Szövetségé“ igazgatóságának átírt,

melyben az egyenruha és egy specziális tornászközzöntés megállapítása iránt kér véleményyt. Az egyenruha kérdését illetőleg a választmány azon megállapodásra jutott, hogy a szürke Jaeger-ing és piros öv helyett, a régi torna-egyenruhát; t. i. a piros inget és a kék övet fogadja el, mely festői egyenruha nagyobb jellege és praktikus haszna által fölőtte áll minden más egyenruhának. A tornász-közzöntést illetőleg a választmány ekképpen ajánlja a szövetség figyelmébe „Udv!“ vagy „Epesit“. Az 1892-ik évi közgyűlés idejét a választmány 1893. márczius 19-kére határozza. Ezután több folyó ügynek tárgyalásával a közgyűlés véget ért.

— **Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár** igazgatósága közhírré teszi és ugy a munkaadók, kiknek alkalmazottjai a pénztárnak tagjai, valamint az önként belépett tagok figyelmét ez uton hívja fel, hogy f. évi márczius hó 1-jétől **Traytler Andor** dr és **Löwinger Miksa** dr urak működésüket mint pénztári orvosok beszüntetik és ezen naptól fogva a város területén lakó összes tagokat **Herz Andor** dr (lakik **Simonyi-utca 14. sz.**) és **Demján Aurél** dr (lakik **Szabadság-tér. 6. sz. II. emelet**) látják el, kiknél a fekvő betegek számára a rendelés naponta d. e. 11—12 óra közt a pénztári iroda helyiségében: **Csanádi palota** — fog eszközöltetni. A város területe a két pénztári orvos között akképpen osztatik fel, hogy **Herz** dr a **Borona-utca**, **Magyar-utca**, **Perényi-utca** és **Széchenyi-utczától** balra első

Színház.

A színház műsora:

Márczius 5. (Vasárnap) **Délután** **Jani és Juci**, népszimű; **este** **A böregér**, operette.

Márczius 6. (Hétfő) **Három pár cipő**, életkép; **Kézdy Juliska** jutalomjátéka.

Márczius 7. (Kedd) **Cifra nyomorúság**, szimű.

Márczius 8. (Szerda) **Hunyadi László**, opera; (**Gergely** József jutalomjátéka.)

A paradicsom.

— Premier. —

Barna Izsó karmester tegnapi jutalomjátéka alkalmából **A paradicsom** című saját új operettjét mutatta be, melyhez a librettót **Gárdonyi Géza**, az Aradon jól ismert hirlapíró és kiváló humorista állította össze. Az egy felvonásos apróság tetszett a közönségnek s elég szép sikert aratott. **Barna** zenéje igen csinos, tartalmas, fülbemászó s legfeljebb az a hibája van, hogy túlsok a szöveghez. Maga a szöveg egy zsenialis gondolat s minden bizarrsága daczára is megkacagtatja a közönséget. Kár, hogy a végső jeleneteket ügyesebben el nem csatantotta a vig tollu, szellemes szövegíró.

Barnát, társulatunk e jeles karmesterét rokonszenvesen s zajos ovációval tüntette ki a közönség. A zenekar tussal fogadta, a dirigáló pult babérlombokkal volt bevonva s egy fehérszalagos díszes koszorú reá téve. A taps több ízben megújult, kivált a **Paradicsom** igazán kedves ouverturje s egyes énekszámai után. **Gergely** pompás animóval alakította a monologizáló első embert, nagy áriáját hosszasan, melegen megtapsolták, mit szép énekével s eleven játékaival teljesen meg is érdemelt. **Somlóné** (Eva) jól festett a szelős, fügefaleveles trikóban s dalait ezuttal is a töle megszokott művészettel énekelte. **Sziklay** (Mihály) jó humorral hozta színre a paradicsombeli **Mihásna** Andrást.

Az újdonságot a **Varázshegedű** operette előzte meg, melyben **Csatar** (Mathieu) drámai játéka és erőteljes, szép éneke feledtette a többi szereplő vékonyka hangját. **A fal tövében** című vigjáték ment azután, melyben **Tárnok** i **Gizi** (Gabriella) és **Góth** (Trisztán) kitűnően mulattatták a házat. **A két darab** közt **Hulka** katonazenekari karmester ügyes dirigálása mellett **Ziehrer** nagy katonai zeneképeit, **A rezervista** álmát mutatta be a zenekar, melyért rengeteg sok tapsot kapott. A hangszeresek kitűnően imitálták a vihart, a kovácsmühelyt, a robogó vonatot, a csatáképeket stb. **A Rákóczi** indulót s a nem várt precizitással, czigányos vervevel előadott magyar nótákat tüntetőleg megtapsolta a közönség.

A színház egészen megtelt.

— **Vedress Gyula**, társulatunk ügybuzgó művezető-rendezője ma utazott fel Budapestre.

hogy a f. hó 6-iki országos színészeti kongresszuson az aradi szintársulatot, mint erkölcsi testületet képviselje. A nemzeti színház tagjai közül Aradváros szintársulatainak képviselőitében Somló Sándor és Berossányi Béla fognak szerepelni. Vedress — mint értesülünk — pályázott a központi titkárságra, s erős kilátásai vannak az állás elnyerésére.

— **A Becsület új szereposztással** Sudermann nagyhatású drámája új szereposztással fog közelebb színre kerülni Pethes Imre jutalomjátékaúl. Róbertet Pethes, Heineckét Sziklay, Trastot Vedress, Lóthart Góth, Stengelt Szarvasy, Michalskyt Csátárs az inast Nyilassi fogja játszani. A többi szerepek a régi kezekben maradnak.

— **Bónis jutalomjátéka.** Bónis Lajosnak, társulatunk bonvivant színészeinek jutalomjátéka f. hó 14-én lesz. Színpad kerül ez alkalommal a Bolondok estélya, Radó Károly vigjátéka, (melynek csendes pihenését kár újból megbolygatni) s a Huszárszerelem, Murai ismert jeles munkája új szereposztással. Annát Haraszti Hermin, Sáriát pedig saját kívánalmára Tárnoki Gizit fogja játszani. A darabban, mely e szezonban most megy először, a jutalmazandó Dér Pistát mutatja be a közönségnek. A zenekar Hulka Odön karnagy vezetése alatt előadja Barna Izsó pályanyertes nyitányát, s a Rezervista álma, nagy dalművét. Az előadáson valószínűleg Murai Károly is jelen lesz.

— **A csikós, Szepesi jutalomjátéka** közbejött akadályok miatt 10-ére lett elhalasztva. A próbák azonban már folynak a darabból, melyben műkedvelők is részt vesznek.

— **Kövessi Albert,** az aradi szintársulat volt jeles komikusa, csütörtökön, pénteken és szombaton mint vendég fellép. Hogy mikben, még nincs megállapítva.

— **Belgrádi tamburások.** A jelenleg Aradon időző belgrádi tamburás zenetársaság a megboldogult Aradi Gerő siremléke javára előadást fog tartani. A vasárnap Boregér előadását nemzeti öltözékükben fogják megnezni.

Törvénysek.

— **A silingyiai kettős gyilkosság bünperét** tegnap tárgyalta az aradi bünyenyítő bíróság. Az eset, mint azt annak idején lapunkban is ismerkedtük — a következő: Kotok Juon és Pantye Mojszáné silingyiai lakosok régebbi idő óta szerelmi viszonyt folytattak, mintán azonban előbbinek neje, utóbbinak férje volt, ezt nem teheték zavartalanul. Abban állapotok tehát meg, hogy Kotoknét és a Pantye Mojszánét el teszik láb alul. Előbbinek megölésére felfogadták Dragalina Ignácot és nejét, akik csak hamar végre is hajtották a gyilkosságot, és pedig oly formán, hogy Kotoknét elhívták házukhoz mulatni, s ivásközben arzenikumot keverték italába. Az asszony kevés idő múlva rosszul lett s hazament. Kotok Juon, ne hogy a gyanu rá háromlőjek, nem vett részt a mulatságban, hanem kint járt a földéken. Midőn tehát neje betegesen hazament, rögtön tudta, hogy nejenek sikerült a mérget beadni. Az asszony borzasztó kinokat szenvedett, de azért nem hívott orvost, ne hogy megmentsék. Így tehát a megmérgezett asszony másnap hallatlan kinok között meghalt. Silingyian a halottkém egyszerű paraszt ember lévén, nem állapithatta meg a mérgeztést s így Kotoknét eltemették. Most aztán Pantye Mojszánra jött a sor. Evvel már egészen kurtán bántak el, egyszerűen megfojtatták. — A csendőrség meg tudván Pantye meggyilkoltatását, megindította a nyomozatot, mely eredményre is vezetett és pedig olyképen, hogy nemcsak Pantye meggyilkolása, de Kotokné megmérgeztetése is kiderült, sőt a tettesek is kézre kerültek: Kotok Juon, Pantye Mojszáné, Dragalina Ignác és Dragalina Ignácné személyében, kik ekkor az elkövetett bűncselekményeket beismerték, s csak később, a bíróság előtt vonták vissza ebbeli vallomásaikat, holott a bonczolásokra alapított orvosszakértői vélemények mindkét esetben határozottan megállapították a gyilkosságot. — Ezen ügyben tartatott meg tegnap a végtárgyalás Zubor Gyula törvényszéki bíró elnökléte alatt.

Szavazó bírák: Földes János és Müller János voltak, míg a vádhatóságot Mészáros Tivadar kir. alügyész képviselte. A tárgyalást késő este felfüggesztették, pótvizsgálat elrendelése válván szükségessé.

— **Megsemmisített ítélet.** Ifj. Kintzig Péter sajtórendőri ügyében a királyi tábla Rosenber Károly felebbezésére feloldotta a kir. törvényszéknek ítéletét és Kintzig Péter ellen újabb eljárásra utasította.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 4. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Péchy beszédje végén kijelentette, hogy mindhárom szempontból hanyatlunk a kormány politikája folytán.

Wekerle hatásos beszédben kérdezte, hogy miért jut eszébe Péchynek csak azért rosszalni a kormány politikáját, hogy nem elnök. Azelőtt, mint elnök, helyeselte a nagy többség által megszavazott indemnityt.

A részletes tárgyalás hétfőre maradt.

Jókai jubileuma.

Budapest, márcz. 4. (Saj. tud. táv.) Jókainak a jubileumára a nagy előkelő férfiakból álló értekezleten Szász Károly elnökölt. A jubileum valószínűleg szeptemberben tartatik meg.

A felszólalok között Thaly kizárt-nak mondja a politikát.

Falk Miksa a kiküldendő bizottság feladatává óhajtja tenni, hogy gondoskod-jék azon módrol, hogy Jókainak ne kelljen egyszerre négy regényt írni, hogy megélhesen.

Komócsi Jókai műveinek diszkidadásával ünneplné meg Jókai jubileumát.

A képviselők írtménye.

Budapest, márcz. 4. (Saj. tud. táv.) Károlyi Kábor gr. ma ráduplázott mind-azokra az indítványokra, melyeket a képviselők írtményére nézve fölhoztak. Nem kevesebbet indítványozott, minthogy a képviselők tiszteletdíja lefoglalhatlan legyen. Az önzetlenségnek ezt a legújabb kiadását aligha fogja a ház magáév tenni. Ezért az indítványért annak idején Hortoványi Józsefet valósággal lehurro-gatták. És most akadtak a függetlenségi párton olyanok is, a kik helyeselték. A ház többsége azonban határozottan ellenére van Károlyi Gábor gróf indítványá-nak és egészen helyesen, mert a képviselők kivételes helyzetet nem kö-vetelhetnek maguknak. Ez a vélemény daczára annak, hogy az indítványt bizott-sághoz utasították.

Egyben konstatáljuk, hogy Tisza Kálmán mai felszólalását az egész ház a legnagyobb figyelemmel hallgatta és helyeselte pártkülönbőség nélkül. Hogy Kemény b. indítványát elfogadták, is csu-pán Tisza Kálmán argumentumainak kö-zönhetők, amelyek előtt még Polonyi is meghajolt, aki pedig előbb egészen ellen-kező álláspontot foglalt el.

A főerdész jubileuma.

Budapest, márcz. 4. (Saj. tud. táv.) Az országos főerdőmester, Badó Albert, ma ünnepelte 25 éves államszolgá-lati jubileumát.

Szép eredmény.

Budapest, márcz. 4. (Saját tud. táv.) A Hitelbank mérlegében 1.755,000 frt

n y e r e s e g e t mutat ki. Az osztalék 20 frt. A papiros emelkedése várható.

Újabb támadás malomiparunk ellen.

Bécs, márcz. 4. (Saját tud. távirata.) A Reichsrathban újlag megtámadták a keresk. minisztert, a magyar malomipar nagy előnyeért. Ausztriában a költségvetést mindozánálal megszavazták.

Az oroszországi zsidóüldözés.

Pétervár, márcz. 4. (Saj. tud. táv.) A belügyminiszterium lényeges engedményeket tett a zsidóüldözésre kibocsátott rendszabályokban. A kiutasítottak közül is számosaknak megengedték a z o t t h o n m a r a d á s t.

Közgazdaság.

— **Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1893. évi márcz. hó 3. Hízott sertés árak:** I. Magyar első rendű: Óreg nehéz (páronkint 400 kg. feletti súlyban) 51—52 krig. Óreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 51—52 krig. Fialat nehéz (p. kint 320 kg. feletti súlyban) 55—56 krig. Fialat közép (p. kint 251—320 kg. súlyban) 53—54 krig. Fialat könnyű (p. kint 250 kg. terjedő súlyban) 51—52 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kg. feletti súlyban) 51—52 krig. Közép (p. kint 220—280 kg. súlyban) 51—52 krig. — Könyű (p. kint 220 kg. terjedő súlyban) 50—51 krig. — Szerbiai: Nehéz (p. kint 260 kg. feletti súlyban) 50—51 krig. — Közép (p. kint 220—260 kg. súlyban) 50—51 krig. — Könyű (p. kint 220 kg. terjedő súlyban) 49—51 krig. **Sertésleltszám:** 1893. márcz. hó 1-én volt készlet 108,215 darab 1893. márcz. 2-án felhajtatott: 1568 db. 1893. márcz. 2-án elszállítottatott 1501 db. 1893. márcz. 2-án maradt készletben 108,282 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: a német határ-zár miatt az üzlet lanyha.

Szeszület.

— **Márczius 4.** — Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a múlt héten nem változtak. Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.—, kiesinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % be'orítve 30 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatozsdé.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítással. — Budapest, márczius 4. d. a. 5 óra.

Gabona	F. a. j.	Irány-zat	100 kilogramm frt
Buzza	bánási	szilárd	7.20—7.75
	tiszavidéki	"	7.45—7.95
	pestvidéki	"	7.40—7.90
	fehérmegeyi	"	7.40—7.90
	bácskai	"	7.45—7.95
észak-magyarországi	"	"	"
Roze	—	csend.	6.80—6.45
Árpa	takarmány	csend.	5.10—5.40
	égetni való	"	5.50—6.—
Zab	—	szilárd	5.60—5.90
Tengeri	bánási	szilárd	4.75—4.80
	másnemű	"	4.70—4.75
Káposzta-repcze			szilárd
Köles	—	szilárd	4.40—4.80
Szárazgabon	tavasza	szilárd	7.49—7.50
	junius 1894	"	7.36—7.37
	ősze	"	"
	május-junius 1894	szilárd	"
	szept-október 1893	"	4.70—4.71
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	"
	Budapest sz. ősze	"	5.60—5.62
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	szilárd	11.85—11.95

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsdén.

Budapest, 1893. márczius 4.

Magyar aranyjáradék %	116.—
Magyar aranyjáradék 4%	100.—
Magyar papírjáradék 5%	125.—
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsátás	120.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánáti földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánáti földtehermentesítési kötv. záradékkal	—

Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szállodázsmaváltási kötvény	—
Magyar nyereségsorsjegy-kölcson	152.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	144.50
Osztrák járadék papírban	99.—
Osztrák járadék ezüstben	98.75
Osztrák járadék aranyban	117.75
1860-iki államsorsjegyek	149.50
Osztrák-magyar bankrészvény	990.—
Magyar hitelbank-részvény	401.—
Osztrák hitelintézet-részvény	342.—
Esztét	—
Cs. és kir. arany	5.88
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.62
Német birodalmi márka	59.25
London	121.20
20 márkás arany	11.84

Szerkesztői üzenetek.

Délibábok. (Kecskemét). A mi közönségünket nem érdekli; félretettük. — **P. P.** (Arad). De hát kérem, mit tartozik ez önre és reánk? Engedje nyugodtan „ballagni a karavánt.” — **Tavasz van.** (Arad). Hihetőleg önnek köszönhetjük, hogy beborult a vége lett a tavasznak. Minek írta meg ezt a borzasztó verset? — **Klárka.** (Arad). Köszönjük, a legközelebbi számban jön. A figyelemzetést elküldtük. — **D. K.** (Arad). Nálunk nincs divatban a valószínűleg nem is lesz. Helyeselje velünk együtt. — **G. L.** (Arad). 7302. sz. 96. s. — **Kapri.** (Arad). Igen merész; pikáns lapba való. — **Haragból.** (Arad). Az feleje biztatóan indul, a vége ellaposodik. Erdemes volna átdelegozni. A kézirat rendelkezésére áll. — **H. O.** (Battonya). Forduljon a mondott helyre, levelező-lappal. — **R. T.** (Arad). Verset nem kérünk. A prózát elolvastuk, e rovatban annak idején megtalálja a választ.

KIS LOTTO.

Budapesti:

63, 12, 18, 81, 17.

Aradvárosi

színház.

Évadbérlet
150. szám.Havibérlet
szület.

Vasárnap, 1893. évi március hó 5-én:

D. u. 3/2 órakor, félárakkal:

Jani és Juczi.

Új eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Pusztay Béla. Zenéjét összeállította: Deán Henrik.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletiszünetben:

A bőregér.

Bohózat operette táncszal, 3 felvonásban. Meilhac és Halévy Revellion című bohózata után írta: Hoffner Genée. Fordította: Vezéry Ödön. Zenéjét szerző: Strauss.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap hétfőn:

KÉZDY JULISKA JUTALOMJÁTÉKAUL

Három pár czipő.

Bohózas életpép.

Idegének névsora Aradon.

— Március 4. —

Fehér Kereszt szálloda: Schiffner Mihály kereskedő, Budapest. Weisz Arnold kereskedő, Budapest. Kaufmann N. magánzó, Pankota. Weisz N. magánzó, Szeged. Baksa J. magánzó, Mezőhegyes. Gombos N. magánzó, Mezőhegyes.

Vass szálloda: Báró Podmanitzky cs. és kir. kapitány, Mezőhegyes. Báró Radonitz birtokos, Temesvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Febr. 25	754.8	748.9	7.5	0.0
" 26	58.4	51.5	9.8	3.0
" 27	63.4	61.7	13.2	1.8
" 28	63.7	61.9	15.0	4.0
Márc. 1	65.8	64.1	16.0	4.3
" 2	65.6	63.6	13.9	4.5
" 3	64.4	62.4	10.0	4.2

Hó és nap	Szél		Felhőzet Csap. mm.	Észrevétel
	iránya	erőss.		
Febr. 25	DK.	6	borult	3.2 esős
" 26	DN.	7	félborult	0.3 reggel csepegés
" 27	K.	5	borult	—
" 28	DK.	5	derült	—
Márc. 1	K.	3	derült	—
" 2	N.	4	borult	2.4 délután esett
" 3	EX.	2	borult	11° este esik

Pogay Lajos dr.

A felejthetetlen férjem, néhai

Andrényi Kálmán

halála által engemet és enyéimet ért nagy csapás alkalmából minden oldalról tapasztalt részvétért az összes jó barátoknak és ösmerősöknek, valamint a mélyen tisztelt egyleteknek, társulatoknak és a nagyközönségnek a végtisztességtételen való részvételért hálás köszönetemet nyilvánítom.

Arad, 1893. március 4.

Özv. Andrényi Kálmáné
szül. Weil Mária.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása és a tejelőképesség fokozása céljából.

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

Kapható Austr.-Magyarország gyógyszer-tárában és droglétáinál.

Fő letét: **Kwizda Ferencz János** — osztrák cs. és k. és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

187 2-15

Tessék a mellékelt védjegyre figyelni a vételnél határozottan kifejezni: **Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor.****„Nincs többé köhögés!”**

Mell- és tüdőbaj ellen.

Dr. med. FAYKISS
Szepezi Kárpáti növénykivonata.

1 üveg ára haszn. utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr., 1 csomag 20 kr. THEA 1 csomaggal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használták köhögés, rekedtség, katarus, hökkrut, nátház (influenza) szük-mellűség, tüdő-gyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf”-hoz címzett gyógyszer-tárában Budapesten, továbbá Török József gyógyszer-tárában, király-utca 12. Aradon: Schäffer Adolf és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál. 100 e-10

Postal megrendelések azonnali eszközölteknek.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 127 s-8

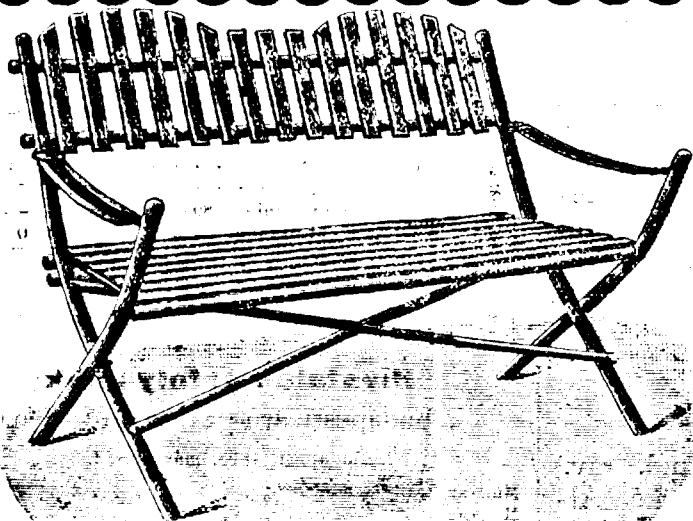
márczius hó 9-én csütörtökön

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1892. évi decz. hóban esedékes

illogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,**tölgy- és bükkfa-parquetták,****sétabotok****a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.**

Megtekinthetők és részletekben is megvehető az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

Meghívás

az

„Aradi első takarékpénztár részvénytársulat“
részvényeseinek 52-ik évi

rendes közgyűlésére,

mely 1893. évi márczius hónap 5-én délelőtti 10 óra-
kor tartatik Aradon, a társulat szabadságtéri 21-ik
számu házának emeleti gyűléstermében.

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak, az 1892. évi üzleteredményéről.
 2. Az 1892. évi befejező számadások betérjesztése, és határozathozatal, a mérleg és tisztajövedelem, valamint az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentésekben foglaltak iránt.
 3. Igazgatósági előterjesztések.
 - a) A társulati alapszabályok 64. §-ának kibővítése.
 - b) Az eddig nyugdíjképesseggel nem birt társulati hivatalnokok ügyét rendező, nyugdíj szabály betérjesztése.
 4. Lemondás folytán megüresedett egy igazgatói állásnak egy évre leendő betöltése.
 5. Egy felügyelő bizottsági tag, s a mennyiben ezzel egy felügyelő bizottsági póttag helye üresednék meg, — egy póttag választása egy évre.
 6. 3 esetleg 4 bíráló bizottsági tag egy évre, valamint:
 7. 2 esetleg 4 igazgató választmányi tag választása egy évre.
- A társulati alapszabályok 16-ik §-ának b) pontja értelmében szavazati joggal bíró t. cz. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői, az ezen közgyűlésen leendő megjelenésre azzal kéretnek fel, hogy részvényeiket, vagy az ezeket igazoló köz, vagy hitelintézeti igazolványaikat, a képviselők ezen felül meghatalmazásaikat, a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig a társulat főpénztárnokánál nyerendő elismervény ellenében le-téteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1893. február 15.

Az igazgatóság.

120 3—8

Egy használt zongora jutányos áron eladó.

Bővebb értesítés e lap kiadóhivatalában szerezhető.

SALICYL-KÉSZÍTMÉNYEK KIELHAUSER H.-tól

Grácban.

Dr. Heyden drezdai laboratoriumában előállított Salicylsav világhírré tett szert, mint óvanyag mindennemű erjedés és rothadás ellen alkalmas keverékben a leghatásosabb, utélérhetlen óvszerül bizonyult a bőr, haj és fogak épségének megőrzésére, a mennyiben a megtámadott szervekben elejét vesszi a rothadásnak a minden azzal összefüggésben levő kóros jelenséget megszüntet.

Salicyl-szájvíz megóvja a fogakat a szuvasodástól s a mennyiben lyukas fogak volnának, úgy azok üregeibe behatolva, megszünteti az ott levő nyál- és ételmaradékok erjedését és ezzel a kellemetlen szájbűzt. — Egy üveg ára 60 kr.

Salicyl-fogpor hasonlóképp hat mint a szájvíz s mindennapi rendszeres használat mellett a fogakat vakító fehérré s a foghúst egészséges pirossá teszi. — Egy doboz ára 50 kr.

Salicyl-fogpaszta a fogpor említett jó tulajdonsaival bír s szilárd alkotánál fogva különösen utazásoknál nagyon előnyös. — Egy darab 60 kr.

Salicyl-hintőpor utolérhetlen lábizzadás ellen, összehuzza a talp és az izzadó bőrfelület izzadság ki-választó szerveit s az oly kellemetlen izzadást megszüntetvén, elejét vesszi a lábak bűzöségének is. Kitűnő óvszer hosszú gyalogolásoknál lábfelesebesedés ellen. — Egy doboz ára 50 kr.

Salicyl-pipereszappan ment minden felesleges lúgtartalomtól s így a bőrt nem szárítja ki, sőt annak természetes üdőségét fentartja s elpusztítja a bőr élőseleit. — Egy db ára 35 kr.

Salicyl-hajkenőcs megóvja a haját a kiszáradás- és szétrepedéstől, azonkívül a haj tövén elősködő hasadó pikkelygombák, mely a kopaszoságnak legtöbbör oka, megöli, s így a haj-kihullást meggátolja. — Egy darab ára 50 kr.

Salicyl-pipereviz az arc- és kézbőrt megóvja a levegő érdességétől, bársony simává s puhává teszi s természetes üde színét megőrzi s a bőrhámot s a bőralkatát ellávolítja. — Egy üveg ára 70 kr.

Kapható: Török József pesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

az „Angyalhoz“ czimzett gyógyszertárakn Aradon, Asztalos Sándor-utca I. sz.

Évek óta kipróbált, fájdalom-csillapító házi-szer, köszvény, csusz és idegbajok oltón.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék

KWIZDA-féle köszvényfolyadék

188 2-15 a vélejeire és a vélejeire. Úgynevezett Kifejezési.

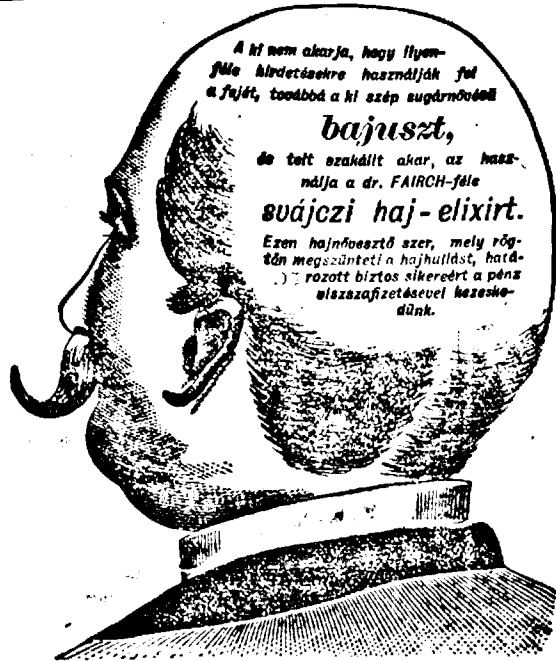
Kwizda-féle

JESY

köszvényfolyadék

Egész palackkal 1 frt o. 6. fél palackkal 60 kr. — kapható minden gyógyszertárban.

Fő letét: kerületi gyógyszer-tár Korneuburgban.

A ki nem akarja, hogy ilyen-lye hirtetésekre használják fel a fejét, továbbá a ki szép sugárzóbbá

bajuszt,

de tett szakállt akar, az használja a dr. FAIRCH-féle svájci haj-elixirt.

Ezen hajnövesztő szer, mely rögtön megszünteti a hajhullást, határozott bizonyos sikereért a pénz elszáraztatásával kezessé-dünk.

Ára: 1 nagy tégely 2 frt, 1 kis tégely 1 frt 20 kr. Kapható a

svájci Haj-Elixir

magyarországi főraktárában

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.

Szétküldés vidékre az összegnek készpénzben vagy levélbélyegben előre való beküldése esetén bárholva bérmentve és teljes tártartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

A kisbirtokosok országos Földhitelintézete földbirtokokra

a magas kormány által jóváhagyott alapszabályai értelmében 4 1/2 illetve 5%-os kamatozású záloglevelekben ad hosszabb-rövidebb törlesztésű jelzálogos kölcsönöket

5%-os záloglevelekben:

- 33 1/2 évi törlesztésre, melynél 100 frt után félevenként 3 frt 30 kr. fizetendő.
- 22 évi törlesztésre, melynél 100 frt után félevenként 4 frt fizetendő.
- 17 évi törlesztésre, melynél 100 frt után félevenként 4 frt 75 kr. fizetendő.
- 15 évi törlesztésre, melynél 100 frt után félevenként 5 frt fizetendő.

4 1/2%-os záloglevelekben:

50 évi törlesztésre, melynél 100 frt után félevenként 2 frt 75 kr. fizetendő.

Az összeg, amelyet az intézet a záloglevelekért készpénzben kifizet, az engedélyező határozatban esetről-esetre közzétetik.

Bővebb felvilágosítást ad az intézetnek ez ügyekben Arad és vidékére ujabban megbízott jogi képviselője dr. Mittler Izidor ügyvéd ur Aradon (Atzei-Péter utca 3.)

A kisbirtokosok országos Földhitelintézete igazgatósága.

148 3—3

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése
Aradon, fő-ut 2. sz. az „arany szarvashoz.”
 A városházával szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget értesíteni, miszerint üzletünket mindennemű friss árukkal, u. m.:

czukor, kávé, thea, rum, theasütemények,

mindennemű **hufélék, különböző sajtok, friss hering, angolna, füstölt és páczolt he-
 ring, Kühler Sprotten, ajoka, sardinia, ajoka olajban, mindennemű bel- és külföldi**

liqueur, cognac, bor és pezsgók,

friss jaffa és vörös bélü narancs, bozeni beföttek, olaj bogycok stb.

raktárunkba beszereztük. Továbbá ajánljuk

**Atzél Péter-féle paradicsom-beföttejait,
 friss szállított kárpáti vajait,**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK,
 a városházzal szemben.

17 9-^{*} **Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.**

Egy jó házból való erkölcsös fiu tanulónak felvétetik.

Tatarosi kőolaj és aszfalt részvény-társaság.

Fiók-gyártelep és bánya: Tataros (Biharmegye) — Fiók-gyártelep: Mező-Telegd.

Vezérképviselőt Aradon, SUGÁR BÉLA urnál.

Elvállalja:

magtárak, istállók, folyosók, terraszok, raktárak, gyári helyiségek, udvarok, kapualjak stb. leg-
 jobb minőségű

aszfalttal való burkolását,

nedves lakások, raktárak (falak) gyökeres szárazzá tételét, új építkezéseknél az alapfalaknak
 bevonását saját szabadalmazott

aszfalt elszigetelő

anyagával a legjutányosabb árak és jótállás mellett.

Vidéki munkák készséggel elvállaltatnak, kisebb munkákhoz anyag utasítással küldetik.

Szállít:

saját gyártmányu, kitünő minőségű

kenő-, gép- és hengerolajakat,

továbbá kitünő kenőképességgel bíró kenőcsöket, melyek minden jónévű aradi fűszer- és gép-
 üzletben kaphatók

közuti-, gőz- és pályakocsi-kenőcsöket

[aszfalt fedéllemezeket (legtartósabb és legolcsóbb fedanyag). 160 1-6

A hazai aszfalt fejlesztéseért elismerő oklevél 1891-ben.